

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strelătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la Administrația tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Corespondențele sunt a se adresa la Redacția „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articulii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rândul cu litere garmon — și timbru de 30 cr pentru fiecare publicare.

Din cauza sf. sărbători de Joi „Înălțarea Domnului” numărul proscrim va apărea Sâmbătă în 4 Iunie v.

Sibiu, 30 Mai.

Sunt mai bine de 40 de ani, de când noi români din Ungaria și Ardeal urmărim cu mare atenție demersul instrucției publice, și putem dice, că cu un fel de ardoare purtăm cea mai mare stimă pentru toți cei ce au conlucrat la ridicarea culturii poporului român.

Am constatat, că numai scoala populară ne poate ridica poporul dela sate și îl poate preface în un element de viață, de trănicie și de ordine, și de aceea aproape toată atențunea o am dat-o scoalei populare.

După o muncă de aproape o jumătate de secol ne credem în drept a reasuma rezultatele obținute pe terenul instrucției publice și cu o cale a descoferî încă multele năcasuri, de care suferă instrucția la noi la români. Sunt însă la noi o seamă de oameni prea optimiști, o seamă de oameni, cari cred, că rezultatele dobândite pe terenul culturii poporului sunt satisfăcătoare și trăind în aceasta credință sunt multămiți cu actualele stări de lucruri. Noi nu putem nici decât să împărtășim aceasta bucurie copilărescă a optimiștilor noștri și nu o putem împărtășii mai cu seamă acum, când vedem, că națiunile conlocuitoare pun totul în mișcare și de mulțeori fac și ce la apariția trece preste puterile lor, numai și numai să dea o direcție mai sănătoasă dezvoltării culturale a poporului. Trece an de an, și dacă vom să fim drepti, tot minutul, ce trece nefolosit bine în direcția aceasta, este o pagubă colosală și în multe casuri ireparabilă. Românul nu e omul formelor și în scoala tocmai în păcatul acesta am căutat.

Prea să pune mult pond pe forme, prea să ţin oamenii mortiș de purfarea unor cronică și date statistice săci, fără să se aibă în vedere în multe locuri rezultatele practice, și acele le reasumă în dezvoltarea gustului de cetit și scris. Suntem la finea anului scolar. Băieții părăsesc bancele scoalei și încă unii din ei, ca să nu le mai ocupe în veci. Este acum întrebarea, căci din ei și-au însușit comoră aceea de a avea interes pentru ori ce carte cei vine în mână — căci din ei, devenind economi, și poartă singuri socotelile lor despre economiile lor, despre cheltuelile lor, căci și pot face bilanțul la finea unui an sau a mai multor ani, ca să scie cu

siguritate, dacă progresează în avere sau dau îndărăt și aceste noi le credem de singurele rezultate practice, ce le putem aștepta dela scoala sătească. Recitarea unor poesii, așa mechanice, fără a le înțelege, o scriere de probă ca după câțiva ani să nu mai scie prinde peana în mână, sunt rezultatele în mare parte a scoalei de aici și aici e de a se căuta indiferentismul poporului pentru scoala, care în loc de o instituție bună i se pare o povară grea.

Scoala de adulți în multe părți nici după nume nu e cunoscută, o seamă de preoți de ai noștri trăesc față cu ea în totală nepăsare, deși are cea mai frumoasă menițune de a forma inimile tinere, de a stămpăra unele pasiuni pornește și de a face din fiitorii cetățenii oameni iubitori de carte, de biserică, de ordine și de tot ce e bine. Vorbele bune și frumoase nu ajută mult, ci toți trebuie să punem umăr, ca să dăm o direcție mai sănătoasă lucrurilor.

Cu deosebire preoților nostri numai așa vor fi stimatați și iubiți de popor, dacă se vor învărti mai des printre tinerime, dacă vor forma coruri de adulți, dacă și vor pune la cale spre a cultiva musica vocală bisericăescă, grădinăritul, pomăritul și albinăritul ca isvoare de bogății și bunăstare și dacă nu vor privi cu nepăsare la petrecerile tinerilor în diilele de Duminecă, cari le răpesc avere, sănătate și de multe ori ii duc la ușile cele cu zăvoare ale temniții.

Să ascundem răul, nu ne facem merit, trebuie constatat, că materialismul și egoismul atâtă preoccupied spiritele unor oameni chemați a fi lumina și conducătorii poporului, încât nici ei nu seceră pe cariera lor multămire, dar nici poporul nu are dela ei cel mai mic folos. Venit odată poporul la această convingere, iubirea față de superiorii lui înmedieți înceată, sințul de ordine să destrăbălează, economicese să înapoi și merge la ruină morală și materială cu pași repezi.

Sunt rău plătiți invățătorii nostri, sunt rău dotați preoții, dar sunt destui din ei, cari nici aceea dotăriune nu răvnesc să o merite, ci trăesc în o nepăsare compromisă pentru ei și pentru statul, din care fac parte.

Și dacă sub astfelu de impregnări dăm îci colea de un om zelos, de un om, care sacrifică o parte din timpul seu, din cunoșințele sale pentru popor și pentru viitoarea lui fericire și bunăstare, cu atât mai mare ne este bucuria, cu atât mai mult ne nisuumă-i da locul cuvenit în societate, a-i deschide teren de activitate pe toate terenele vieții publice.

pe inserate — în sus spre catedrala din Ulm, te cuprinde un sentiment așa de străin; îți este, ca și când massa înfricoșată să surpe și te-ar nimici.

Și ce sunt toate catedralele noastre pe lângă piramida cea mare, mormântul regelui Chufu?!

Piramida cea mare a lui Chufu (Cheops) stă pe o terasă înaltă de 140 urme și se ridică de aci încă 514 urme în sus.

Dar nu înălțimea singură este, care te uimesce; massa, massa cea grozavă este, ce ne impune astfelu! Lungimea unei lături a basei face 818 urme, adecă 1 și 3/4 înălțime. Piramida acoperă un spațiu de 669,123 urme pătrate, și are un conținut de o sută patruzece și trei mii, două sute patruzece și cinci urme cubice. Cea mai mare biserică creștină, admirabila catedrală a sfântului Petru din Roma, de a-i băga-o în piramidă, ar sta comod în ea, ba nici n'ar atinge baremi suprafața piramidei!

Cătă piatră să întrebuițat pentru de a ridica numai acest unic mormânt! Câte orașe nu s'ar fi putut zidi din ea! și ce lucru și osteneală a trebuit, de a sparge petrile aceste, de a le aduce la Nil. Căci piatra e din munții răsăriteni și aici încă se cunoasce locul, de unde să ruptă.

Si soartea apoi tocmai acestora le dă mai mult din cupa cea amară a veninului.

Acete stări nefavorabile pentru un popor, ce tind spre cultură pot avea loc numai acolo, unde poporul e ținut înadins în totală ignoranță și avem și noi nenorocirea de a avea niște pretinși fruntași, cari lucră în această direcție omoritoare de suflete și păcătoasă, fără ca să fie cel puțin trezit din amortala, în care se găsesc, fără ca să fie remunerări din partea societății cu cuvenitul dispreț. Terenul pentru așa soiu de oameni e mănos în unele părți ale Ardealului nostru și el devine chiar priu-nios pentru operațiunile, cari le pun în calea progresului poporului, ca să nu vadă și să nu audă, să nu scie nimică, căci pescuitul în tulburile le promovează causele.

Poporul strigă după lumină și scoală, iar cei chemați a împlini dorința se ascund ca niște pitici sub diferite pretețe, raportează superiorilor tot feliul de scornituri și poporul rămâne și mai departe acolo, unde a fost pe timpul iobagiei, înainte de 1848. S'a făcut mult în unele părți, se constată progrese admirabile, unde a fost bunăvință și pricepere, dar în unele părți e ca vai de loc.

Considerațile nu mai pot avea loc, unde e vorba de scoală și de înființarea ei; și de aceea trebuie căutat ca pe cei ce nu au voie și inimă a lucra pentru popor să fie puși la adăpost — mai cu seamă atunci, când de indigătările autorității nici grija nu au.

Revista politică.

După o lungă desbatere în dieta ungă s'a votat și la a treia ceteră proiectul de lege, privitorul la adausul vamal pentru beuturile spirituoase; ear comisiunea financiară a căsei magnaților a votat, cu unele modificări neesențiale, legea dărei de spirt.

Delegațiunile intrunite în Pesta și continuă lucrările. Foile din capitala monarhiei anunță, că ministerul de resbel, în bugetul seu, va cere, că să-i se dea imputernicirea a înființă încă patru regimente de husari; de altfel la buget se va adăuga încă suma de preste cinci milioane, din care patru milioane se vin la bugetul de resbel. Pentru procurarea puscilor cu repetiție se cere de astădată suma rotundă de 13 milioane; ear 3.8 milioane sunt necesare pentru măsurile de organizare. Creditul special extraordinar al resortului de răsboiu va atinge suma de 47.3 milioane, dintre cari 16 pe responsabilitatea regimului trebuesc date îndată;

Sute de mii de oameni s'au ocupat anii întregi de dile cu cioplirea acestor petri, cu transportarea lor din depărtare, cu ridicarea lor pe terasa de stâncă, înaltă de 140 urme, și în fine cu aşedarea lor una peste alta! Dece anii întregi aveau ce să lucre aci 200,000 de măni, numai pentru de a clădi calea cea piezișă, care era de lipsă pentru de a putea urca pietrile pe terasă. Calea trebuia să fie lungă, ca să nu devină prea tipișă, trebuia să fie lată, ca să fi putut închăpia mii de oameni, cari și căru poverile, fără de a se împedeca unii pe alții.

Ea când calea de transport se găsi, aveau ea răi 100,000 de oameni — cari se schimbau din pătrarii de an în pătrarii de an cu alții — ce să lucre încă 20 de ani, până când sta piramida gata. Mă rog, reflectați, ce va să dică asta: dacă lucră 100,000 de oameni 30 de ani la o operă! — De unde și-a luat regele Chufu banii pentru de a plăti atâtea puteri muncitoare? — Asta era ușor, căci clasa muncitoare egipteană ale acelor timpuri trăia foarte simplu, și solul era atât de fructifer, încât nici întreținerea unei astfelii de armate de lucrători nu facea nici o greutate, ear o altă plată nu căpătau.

FOIȚA.

Ceva despre monumentele antice de arhitectură ale Egiptului.

După Dr. C. Oppel.

II. Piramidele.

Un tablou de prezentă

(Urmare.)

Ce impresie covârșitoare fac aceste masse gigantice de peatră, ridicate de mâni omenești! Cătă vreme este omul însă de departe, se află desilusionat; ne-am acceptat la ceva mai mare, mai colosal, deoarece nu se poate măsura depărtarea cu ochii liberi! Dar cu cât ne apropiem, se înalță mai strănic acesti giganți de peatră și impresionează întrădevăr suprinătorul asupra privitorului. Un asemenea sentiment, dar se nălgeze cu mult mai slab — avem, dacă privim la vreuna dintre bisericile cele mai mari, și anume dacă ea este zidită mai mult masiv decât suleget. Dacă privesci d. e. cu deosebire

f) în victuale	4,766 fl. 50 cr.
g) quartir	5,580 " 35 "
h) lemn de foc	5,790 " 20 "
Suma totală	149,554 fl. 12 cr.

Lipsesc datele din protopresbiteratele: Geoagiu II, Murăș Oșorhei. Pentru a se putea face cumpărarea cu anul trecut, s'au luat datele din raportul pe anul trecut.

Comparându-se această sumă cu dotațunea învățătorilor în anul precedent 1885/6 rezultă o decrescere în salariau de 1359 fl. 65 cr.

Date mai speciale se alătură sub 4/.

c) Copii de scoala.

Dela 6—12 ani.

obligați	din cari au frecuentat în sem. I.
copii 34,279	24,193
copile 28,453	16,699
Suma 62,732	40,892

Dela 12—15 ani

obiigați	din cari au frecuentat în sem. I.
copii 11,792	5782
copile 10,567	5171
Suma 22,359	10,953

Suma tuturor copiilor obligați a frecuenta scoala este de 85,091. Suma copiilor, cari au cercetat scoala în semestrul I, este de 51,845 sau 60%.

În comparare cu anul scolariu premergătoru se arată la copii obligați a frecuenta scoala o crescere de 745 și la cei cari au cercetat scoala o crescere de 332.

Date mai speciale a se vedé din tabela alăturată sub 5/.

d) Adju starea scoalelor.

Edificii scolare proprii sunt 639, închiriate 141, dintre cari 538 corespunđtoare și 242 necorespunđtoare.

Grădină de pomărit au 472 comune bisericesci, dintre cari 252 cultivate și 220 necultivate.

Întocimi pentru gimnastică au 209.

Lipsesc datele din protopresbiteratul Geoagiu II, Muș-Oșorhei.

Date mai speciale a se vedé în tabela de sub 6/.

e) Averea scoalelor.

Nemîșcătoare: Edificii și pămînturi . . . fl. 742,124.99.

Mîșcătoare: bani, hârtii de preț, mobile . . . fl. 927,078.49.

Suma totală . . . fl. 1,669,203.48.

Venitul total anual al scoalelor au facut fl. 67,631.29.

Lipsesc datele din protopresbiteratele amintite sub punctul precedent.

Date mai speciale în tabela sub 7/.

(Va urma.)

Convocare.

Comitetul central al reuniunei învățătorilor români gr.-or. din districtul Zarand, și va ține ședință sa, Joi la 9 Iunie st. v. a. c. în sala gimnasiului din Brad, la oarele 10 antemeridiane. La aceasta ședință se invită P. T. DD. Vasiliu R. Dămian protopresbiter și președinte districtual, Sabin Piso protopresbiter și președintele despărțemēntului III, George Forăș președinte al despărțemēntului II-lea, ca membrii natu- rali ai comitetului: Alecsandru Draia cassariu, Ioan Anghel, bibliotecariu, Alecsandru Vlad, secretariu, Petru Mihăi, Avram Mihăi, George Ignaton și Alecsandru Iovan membri alesi ai comitetului.

Obiectele:

1. Deliberarea și deciderea asupra propunerilor despărțemēntului I, II și III.
2. Staverirea materialului de pertractat pentru adunarea generală districtuală.
3. Staverirea în liniamente generale a raportului anual pentru adunarea generală.
4. Alte propunerii.

Brad, la 27 Maiu st. v., 1888.

Ioan German,
v.-președinte.

Petru Rimbaș,
secretariu.

Varietăți.

* Alteța Sa principale de coroană Rudolf și principesa de coroană Stefania au plecat în 28 Maiu v. în călătorie spre Bosnia. Altețele lor după ce se vor opri puțin timp în Agram, se vor întrepta direct spre Serajewo. Cu această ocasiune Alteța Sa principale moscenitor, ca inspector general va inspecta și infanteria din Herțegowina.

* La constituirea delegațiunilor, în delegațiunea parlamentului nostru, s'a ales președinte contele László Tisza, vice-președinte cardinalul Haynald.

* (Manevrele de toamnă). La manevrele de toamnă din Ardeal, ce vor lua o estindere mare, va lua parte și Alteța Sa principale de coroană Rudolf.

* (Furtună). Din Bod — țara Bârsiei — năsește împărtășesc, că séménăturile de toamnă și cu curuzele de pe hotarul Bodului și încă a cătorăva comune din jur au fost nimicite total prin grindină. Grindina a fost de o mărime extraordinară. Mulți oameni, cari se aflau pe câmp fără adăpost, s'au întors acasă cu capetele sparte și greu răniți.

* (Grindină). Din părțile Aiudului nă se scrie: În 7 l. c. n. a bătut o grindină ne mai pomenită, ce a nimicit holdele, viile și toate séménăturile din ținutul Aiudului. — Cu deosebire au suferit mari pagube comunele: Măgina, Cricău, Tibru, Mesentea, Cetea și Geoagiu superior. Oamenii sunt deserați, văduveni și recoltalele ecară și nimicite prin elemente, cari par că s'au conjurat contra bunăstării poporului și așa destul de băntuit.

* (Ne interes vădit). „Luminătorul“ singura foaie politică românească în Ungaria propriu și, nu va mai apărea până la 3 Iuliu, din cauza nesuficientei sprigini din partea publicului, care arată de tot puțin interes pentru foile noastre.

* (Concediu.) I. P. S. metropolit primat al României, după cum scrie diarul „Românul“, a cerut un concediu de două luni spre a se duce în străinătate, ca să și caute de sănătate.

* (Institutul de bacteriologie). După informațiunile diareelor de preste munți institutul bacteriologic din București, la care funcționează dl profesor Babes, câștigă tot mai mare renume. Tratamentul, ce se aplică persoanelor mușcate de animale turbate în partea esențială este acela al lui Pasteur; dl profesor Babes a introdus însă, după esperințele sale făcute la animale, modificări însemnante. Modificările oferă garanții mai sigure pentru reușită și s'au constatat chiar de necesare. Însuși dl Pasteur a adresat în dilele din urmă o scrisoare lui Babes, în care a aprobat pe deplin modificările și a recunoscut superioritatea tratamentului.

Cursul public de industria de casă pentru învățători (a 1887).*)

(Urmare din Nr. 53.)

Nr. 579/1886 ppresb.

Onorațiilor domni George Moian și Candid Mușlea învățători în Brașov.

Comitetul nostru protopresbiteral din tractul Brașovului II în ședință sa din 19 Decembrie a. c. sub pet. 3 a decis că On. Dvoastră, ca unii, cari în vara anului curent a-ți frecuentat cursul de industrie de casă și poleit etc. în Sânt-jude și ocupându-vă serios cu aceasta, a-ți dovedit progres și cunoșințe positive în aceasta ramură a industriei, care poate presta românilor nostri mari folosuri materiale, să fiți rugați a deschide un curs de prelegeri teoretice și practice din industria de casă spre a preda poporului nostru mult cercat și amenințat un nou mijloc de căstig.

Astfel având în vedere acel concluzional comitetului protopresb. și convins fiind, că Ve interesați de binele și fericirea națiunii noastre române, sunteți invitați a înconștiința pe subscrismul oficiu, dacă consimțiți cu acest decis și în casă afirmativ, să binevoiți a preda aci planul unui atare curs și să faceți cunoscut timpul și modul, cum voiți a-l întocmi spre a se emite de timpuriu un circular la toate oficiile protopresbiterale din vecinătate și la oficiile noastre parochiale din ambele protopresbiterate ale Brașovului.

Totdeodată primiți prin aceasta asigurarea, că Vi se va da tot concursul posibil spre promovarea acestei ramuri industriale binefăcătoare poporului nostru și Vi se va da chiar ajutorul din fundațiunile protopresbiterale.

Brașov, în 21 Decembrie, 1886.

Oficiul ppral gr. or. din tractul Brașovului I și II.

Ioan Petric,
protopop.

Onoratului oficiu protopresbiteral ort. gr. or. al tractului Brașovului al II-lea în Brașov.

Prin conclusul onoratului comitet protopresb. al tractului II al Brașovului dto 19 Decembrie v. 1886, comunicat sub Nr. 579/1886 protopr., subsemnat furăm onorați cu invitarea de a deschide un curs de industria de casă pentru învățători.

Necesitatea introducerii industriei de casă prin scoala la poporul nostru este recunoscută de prea simță, precum a binevoită a observa și onoratul oficiu protopresbiteral în hârtia memorată. Spre scopul acesta subsemnatii ne oferim cu plăcere neînsemnatatele noastre servitii și ne și luăm voie a înainta cu această ocasiune următoarele momente, ce ar fi a se considera la execuțarea acestei afaceri: Cursul ar fi a se ține din 7—31 August (19 Aug. — 12 Sept. n.) 1887 și anume — dacă s'ar putea — la scoala română din Brașovul vechi, unde se vor putea închiria d-nii învățători cu mai multă înlesnire, putându-li se procura și un vînt mai eftin.

Planul de instrucție este următorul:

I. Împletituri de papură:

- recolta papurei;
- sortarea papurei;
- confeționarea de diferite obiecte, cusute din papură ordinată;
- confeționarea de obiecte împletite în diferite moduri din papură moale și din papură tare;
- împletirea de scaune atât din papură cât și din paie și din foi de cucuruz;
- îmbrăcarea obiectelor fragile (sticla) în papură.

*) Întrupem deocamdată continuarea: „Plan pentru instrucția lucrului de mână etc.“ pentru a publica tractatul referitor la cursul pentru învățători din a. 1887.

II. Împletirea de scaune de salon cu trestie fină (trestie de Bambus.)

III. Împletituri de nuiel:

- recolta nuielilor;
- curățirea și conservarea lor;
- împletirea de diferite obiecte din nuiile întregi;
- despicarea și gheluirea nuielilor;
- împletituri diferite din nuiile gheluuite;
- redarea coloarei naturale (albe) nuielilor resp. obiectelor deja împletite.

g) văpsirea obiectelor împletite.

IV. Împletituri de paie:

- împletitură simplă în 5, 7, 9 etc.
- împletitură în conțișori;
- împletitură rotundă (cilindrică);
- compunerea de obiecte din fășile împletite;
- colorarea paiei resp. a obiectelor deja împletite.

V. Împletituri de păr:

- împletituri simple;
- împletituri duble și triple și confectionarea de anumite obiecte (lanțuri, cercei, inele.)

(Va urma)

Dare de seamă și multemita publică.*)

Comitetul însărcinat din partea „Reuniunei femeilor române sălagiene“, cu arangierea unei petreceri de primăvară la 8 Maiu c. în favorul „fundului pentru înființarea unei scoale române de fete, în Simleul-Silvanie“, are onore a aduce la cunoștință publică rezultatul material al acelei petreceri, și anume:

a) bilete de intrare au răscumperat domnii și doamne: Simeon Budian 1 fl.; Laurențiu Major 1 fl.; Ioan Cherebeșiu 1 fl.; familia Marcușiu 2 fl.; Teodor Simoc 2 fl.; Augustin Vicașiu 1 fl. 50 cr.; d-na Papiriu din Iclod 1 fl. 50 cr.; Ioan Cosma 1 fl. 50 cr.; Demetru Suciu 2 fl.; Demetru Coroian 2 fl.; Aleșandru Vicașiu 2 fl.; Emiliu Vicașiu 1 fl. 50 cr.; Ioan Vicașiu 1 fl.; Stefan Cucu 1 fl.; Alimpiu Barbolovici 1 fl. 50 cr.; Hirschmann 1 fl.; Ioan Ilieșiu 1 fl. 50 cr.; George Costea 1 fl. 50 cr.; Laurențiu Olariu 1 fl. 50 cr.; Daniil Delej 2 fl.; Silviu Selagian 1 fl.; Gavril Hoszu 80 cr.; Ioan Kőváry 80 cr.; Dem. Pop 80 cr.; d-na Susana Badescu n. Aciu 3 fl.; Vasiliu Ghețe 1 fl. 50 cr.; dna Orosu n. Aciu 1 fl.; d-na Ladislau Vajda 1 fl. 50 cr.; Gavril Trif 2 fl.; Teodor Pop 2 fl.; Vasiliu Codeus 80 cr.; Vasiliu Patașiu 1 fl.; Ioan Ciulean 90 cr.; George Pop de Basescu 3 fl.; George Filep 1 fl.; Ioan Selagian protopop 1 fl.; Dem. Barnuțiu 3 fl.; Familia Lang 4 fl.; Vasiliu Cristea 1 fl. 50 cr.; Andrei Cosma 1 fl. 50 cr.; Ioan Buteanu 1 fl. 50 cr.; Teodoru Medanu 1 fl. 50 cr.; N. N. 1 fl. 50 cr.; Genesey Sándor 2 fl.; Teodor Nichita 1 fl. 50 cr.; d-na Clara Maniu 1 fl. 60 cr.; Lazar Ödön 1 fl.; Pap Vasiliu 1 fl.; N. N. 1 fl.; Weisz Ignácz 2 fl.; Patruban Kristof 1 fl.; Dr. Ioan Nichita 2 fl.; Simeon Filep 1 fl.; Simeon Marincașiu 2 fl.; Samuil Szabó 1 fl. 50 cr.; Florian Cocian 3 fl.; în suma de 85 fl. 20 cr. v. a.

b) din sortirea manufacturelor sau percipiat 67 fl. 10 cr.; deci suma totală a intratelor este 152 fl. 30 cr.; din care subtrăgându-se spesele făcute cu această ocasiune, de 51 fl. 85 cr., rezultă un venit curat de 100 fl. 45 cr.; în legătură cu aceasta dare de seamă, venim totodată a aduce multemita publică tuturor acelor, cari aprețind și înțelegend nișunile tinerei noastre reuniunei au concurs cu obolul lor la punerea fundamentalui înființăndei scoale române de fete în Simleul-Silvanie.

(Va urma)

Din public.**)

Hățeg, în 9 Iunie, 1888.

Avis.

P. T

Nr. 1127. [1842] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea parochiei de clasa a III-a Bruiu, protopresbiterul Agnitei se scrie concurs cu termin de 30 dile dela prima publicare în „Telegraful român.”

Emolumentele:

1. Casa parochială cu edificiile necesare și grădină de pomi și legumi fl. 40.—
 2. 85 ferdele vechi de bucate, à 1 fl. . . . fl. 85.—
 3. Dela 94 familii căte o di de lucru cu palma à 50 cruceri. . . . fl. 47.—
 4. Folosirea porțiunii canonice fl. 90.—
 5. Lemne de foc până în 10 stenjini fl. 20.—
 6. Stola usuată după calculul mediu fl. 82.30
 7. Alte accidentări și venite estraordinare . . . fl. 36.—
- Suma fl. 400.30**

Deslușiri mai de aproape despre aceasta parochie se pot căpăta la oficiul protopresbiteral concernent.

Doritorii de a ocupa aceasta parochie au a-si așterne petițiunile lor la oficiul protopresbiteral gr. or. al trac-

tului Agnitei, provădute cu documentele prescrise în statutul organic și regulamentul pentru parochii.

Bruiu, în 15 Maiu, 1888
Oficiul protopresbiteral în conțelegeră cu comitetul parochial.

Sabin Piso,
protopresbiter.

Nr. 431/1888. [1843] 1—3

CONCRUS.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa a III-a Gostila se scrie prin această concurs cu termin de 30 dile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Casă parochială cu 2 încăperi și 1 tindă.
 2. Supraedificatelor economice, constătoare din un grajd, o sură și un grânariu.
 3. Porțiunea canonica: arătoriu, feneț și păsune în mărime de 20 jumătăți.
 4. Dela 112 familii căte o ferdelă (20 cupe) de cuciuri sfârmat și căte o di de lucru cu palma.
 5. Stolele usitate, cari se pot afla dela sub-semnatul oficiu protopresbiteral.
- Toate aceste emolumente la olală dau suma anuală de 400 fl. v. a.

Concurenții au a-si așterne petițiunile lor concursuale instruite conform legilor în vigoare la sub-semnatul oficiu protopresbiteral în terminul deschis.

Dees, 20 Aprilie, 1888.

Oficiul protopresbiteral al tractului gr. or. Dees, în conțelegeră cu respectivul comitet parochial.

Teodor Herman,
protopresbiter.

Nr. 364/1888. [1841] 2—3

CONCRUS.

Pentru intregirea postului de capelan în parochia Sohodol, biserică nouă, protopresbiteral Branului, pe lângă neputinciosul paroch George Bolesiu pe baza încuviințării Ven. Consistoriu dto 22 Martie 1888 Nr. 985 B. să scrie prin aceasta concurs cu

termin de 30 dile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

Jumătate venitele parochiei de clasa III-a, cari dau preste tot suma de 200 fl.

Doritorii de a reflecta la acest post, au de a-si așterne petițiunile lor, la subscrисul oficiu protopresbiteral, instruite conform statutului organic și regulamentului congresual pentru parochii din 1878 până la terminul sus indicat.

Zernești, în 29 Aprilie, 1888.

În conțelegeră cu comitetul parochial respectiv.

Oficiul protopresbiteral al Branului.

Traian Metian,
protopresbiter.

Se deschide abonament pe anul 1888

la

„Amicul Familiei“ Diariu beletristic și encyclopedic-literar — cu ilustrații — Cursul XII. — Apare în 1 și 15 di a lunei în numeri căte de 2—3 coale cu ilustrații frumoase; și publică articluri sociali, poezie, novele, schițe, piese teatrale și a. — Mai departe tragează cestioni literare și scientifice cu reflecții la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atenție viața socială a românilor de pretutindene, precum și a celorlalte populații din patria, și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face căte o oră plăcută familiilor strivite de grigile vieții; și peste tot nisuesce să întinde tuturor individilor din familia o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerație pe anul întreg e 4 fl. — pentru România și străinătate 10 franci — lei, platibili și în bilete de bancă ori marce postale.

„Preotul Român“ Diariu bisericesc, scolastic și literar — cu ilustrații. — Cursul XIV. — Apare în broșuri lunare căte de 2½—3½ coale; și publică portrete și biografii arhiereilor și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrații, — mai departe articluri din sfera tuturor științelor teologice și între acestea multime de predice pre Dumineci, sărbători și diverse ocasiuni, mai ales funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și scientifico-literare; și în urmă tot soiul de amănunte și scrisuri cu preferință celor din sfera bisericească, scolastică și literară. — Prețul de prenumerație pe anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei, platibili și în bilete de bancă ori marce postale.

— Colectanții primesc gratis tot al patrulea exemplar. —**— Numeri de probă se trimit gratis ori-cui cere —**

 A se adresa la „Cancelaria Negruțiu“ în Gherla — Sz.-Ujvár. — Transilvania.

Tot de aici se mai pot procura și următoarele cărți din editura propriă:

Biblioteca Săteanului Român. Cartea I. II. III. IV. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul la toate patru 1 fl. — căte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colecță de recepte din economie, industrie, comerț și chimie. Prețul 50 cr.

Economia pentru scoalele poporale de T. Roșu Ed. II. Prețul 30 cr.

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), a învățătorilor și a altor bărbați de scoala de V. Gr. Börgovan, profesor preparandial. Prețul unui exemplar cu portofel francat 1 fl. 80 cr. v. a. În literatura noastră pedagogică abia astăzi vrea-un op., întogmit după lipsele scoalelor noastre în măsură în care este acesta, pentru aceea îl si recomandăm, mai ales directorilor și învățătorilor ca celor în prima linie interesați.

Spiculire din istoria pedagogiei la noi — la români de D. V. Gr. Börgovan. Prețul 15 cr.

Manual de gramatica limbei române pentru scoalele poporale în trei cursuri de Maxim Pop profesor la gimnasiul din Năsăud. — Manual aprobat prin Ministerul de culte și instrucție publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețul 30 cr.

Gramatica limbei române lucrată pe base sintactice de Ioan Butean, profesor. Un volum de preste 30 coale. Prețul 2 fl.

Manual de stilistică de Ioan F. Negruțiu, profesor. Op. aprobat și din partea ministerului de culte și instrucție publică cu rescriptul de datul 16 Decembrie 1885 Nr. 48518. Partea practică foarte bogată a acestui op. — cuprinzând compoziții de tot soiul de acte obveniente în referințele vieții sociale — se poate întrebuița cu mult folos de către preoți, învățători și alți cărturari români. Prețul 1 fl. 10 cr.

Nu me uită. Colecțione de versuri funebrale, urmate de ierăștuni, epitafe și a. Prețul 50 cr.

Carte conduceatoare la propunerea calculării în scoala poporala pentru învățători și preparandii. Bros. I. scrisă de Gavril Trif, profesor preparandial. Prețul 80 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritariul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesc foarte frumos ilustrată. Prețul unui exemplar broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 60 cr., legat mai fin 60, 80, 90 cr. 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul mărgăritariu sufletește. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesc — frumos ilustrată, pentru pruncii scolari de ambe secsele. Prețul unui exemplar broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii scolari de ambe secsele. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar e 10 cr.; 50 = 3 fl.; 100 = 5 fl.

Visul Prea Sântei Vergure Maria a Născătoarei de D-Deu urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu icoane frumoase. Prețul unui exemplar spedit franc e 10 cr., 50 exemplare 3 fl., 100 exemplare 5 fl. v. a.

Epistola D. N. Iisus Christos. Prețul unui exemplar legat și spedit franc e 15 cr.

[1765] 25—50